

Sophia

Charlatans ถอดรหัสคนลวงโลก

Moisés Naím และ **Quico Toro**

เขียน

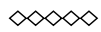
จิตติณี ร่องหานาม

แปล

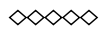
การอ่านคือรากฐานที่สำคัญ

दै शुशाना

दै कऱ्हागे

คำนำสำนักพิมพ์

เมื่อมีข่าวการหนีโกง หลอกหลวง หรือต้มตุ๋นปรากฏอยู่ตามสื่อโซเชียล-มีเดีย มักมีคอมเมนต์ไม่น้อยตั้งข้อสงสัยว่าเหยื่อเชื่อเข้าไปได้อย่างไร ทั้งที่สัญญาณอันตรายดูชัดเจนเสียขนาดนั้น นักเข้าก็ว่าเหยื่อโง่บ้าง ไม่ติดตามข่าวสารบ้าง ต่างๆ นานา

จริงๆ แล้วปัญหาอาจไม่ได้อยู่ที่ระดับสติปัญญา ความถี่ในการรับข่าวสาร หรือนิสัยเชื่อคนง่าย ความลับที่คนทั่วไปไม่ค่อยรู้แต่มีงานวิจัยจะรู้ดีคือ มนุษย์ทุกคนล้วนมีความปรารถนาบางอย่างอยู่ในใจ ยิ่งมองเห็นสิ่งนั้นได้ชัดเจนและคว้าจับไว้ได้อย่างเหนียวแน่นเมื่อไร โอกาสที่จะตกตวงผลประโยชน์จากคนคนนั้นก็ยิ่งมากขึ้น เป็นเท่าทวีคูณ

นั่นคือสูตรสำเร็จที่สืบทอดกันมาของเหล่าจอมลวงโลกระดับโลก นับตั้งแต่อดีตกาล พวกเขาสร้างความน่าเชื่อถือให้ตัวเองได้อย่างไร พวกเขาใช้กลยุทธ์ใดในการชักจูงผู้คน และเหตุใดกลลวงเดิมๆ นี้จึงยังคงใช้ได้ผลซ้ำแล้วซ้ำเล่า แม้โลกของเราจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างต่อเนื่อง หนังสือเล่มนี้จะเผยให้เรารู้อย่างละเอียด อีกทั้งยังชวนให้เราหันกลับมาทำความเข้าใจกลไกการทำงานของความคิดตัวเอง เพื่ออุดรอยรั่วช่องโหว่ที่จะทำให้ตกเป็นเหยื่อได้ในอนาคต

Sophia

สารบัญ

บทนำ	1
1. เจาะระบบ HumanOS	17
2. ด้านมืดของการเป็นผู้ประกอบการ	43
3. พลังแห่งดวงดาว กลโกงเก่าแก่ที่สุดในโลก	94
4. อภิมหาวิหารและอภิมหาถังเงิน เปลี่ยนพระเจ้าให้เป็นเงินทอง	126
5. เกิดมาเป็นดิจิทัล รุ่งอรุณแห่งกลโกงพลังเอไอ	176
6. เชื้อฉ้อฉล นั่นคือจอมลวงโลก	212
7. การเล่นแร่แปรธาตุทางดิจิทัล กลโกงคริปโต	262
8. จอมลวงโลกผู้อยู่ในอำนาจ	305
9. QAnonsense ไปไหน ไปกัน...ใหญ่	331
10. จอมลวงโลกเข้ายึดอำนาจ ในสงครามวัฒนธรรมได้อย่างไร	362
11. ไซโคพาท 10 ล้านคน	383
กิตติกรรมประกาศ	414
เกี่ยวกับผู้เขียน	416

บทนำ

ในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 1589 วุฒิสภาแห่งเมืองเวนิสได้คัดเลือก
นักเล่นแร่แปรธาตุคนใหม่อย่างเป็นทางการของสาธารณรัฐอันสง่างามยิ่ง
ของตน เขาแนะนำตัวว่าชื่อมาร์โก บรากาดิโน (Marco Bragadino)
มาจากไซปรัส แต่แหว่มาว่าชื่อจริงของเขาคือ मामัญญา (Mamugnà)

เสน่ห์ของเขาชวนให้หลงใหล และเรื่องราวเกี่ยวกับเขาก็ค้นหา
เหลือเกิน นั่นไม่ใช่เรื่องบังเอิญ मामัญญาใช้เวลาหลายปีค่อยๆ ปลอ่ย
ข่าวลืออย่างรอบคอบว่าในที่สุดเขาก็สามารถไขความลับเกี่ยวกับการ
เปลี่ยนแร่โลหะให้กลายเป็นทองคำที่มีมานานนับได้

เรื่องนี้ได้ดึงดูดความสนใจของเหล่าวุฒิสมาชิก เพราะเวนิส
กำลังอยู่ท่ามกลางวิกฤตการเงิน การค้ากับโลกตะวันออกถูกบั่นทอนลง
โดยการขนส่งทางทะเลระยะไกลเส้นทางใหม่จากโปรตุเกสและสเปนไปยัง
เอเชียและทวีปอเมริกา เมืองเก่าบนทะเลสาบน้ำเค็มที่ครั้งหนึ่งเคยเป็น
ชาติมหาอำนาจแห่งเมดิเตอร์เรเนียนแห่งนี้ กำลังสูญเสียอำนาจลง
อย่างช้าๆ มาสามชั่วอายุคนแล้ว มีเพียงปาฏิหาริย์เท่านั้นที่จะพลิกชะตา
เมืองได้ และวุฒิสภาก็ตัดสินใจว่า मामัญญาจะเป็นปาฏิหาริย์นั้นเอง

เหล่าวุฒิสมาชิกจัดให้เขาพักในคฤหาสน์หรูหราบนเกาะจูเดกกา
ด้วยงบประมาณของเมือง ที่นั่น मामัญญาได้สร้างกลิ่นอายแห่งความ
ลึกลับ พร้อมกับแสดงความมั่งคั่งมหาศาล เขาไม่ได้เอ่ยอ้างอย่างโจ่งแจ้ง

ว่าตนสามารถสร้างทองคำได้ แต่การที่เขาใช้จ่ายเงินอย่างน่าตกใจก็แทบไม่เหลือพื้นที่ให้สงสัยเลย ชายผู้มาใหม่จัดงานเลี้ยงต้อนรับราษฎรหาฟู่ฟายหลายต่อหลายครั้ง อดความรำรวยด้วยความใจกว้างอย่างน่าทึ่งจนไม่มีใครกล้าสงสัยในตัวเขา

ในการสาธิตอันน่าตื่นตาตื่นใจต่อสาธารณชน นักเล่นแร่แปรธาตุผู้นี้แสดงให้เห็นว่าเขาส่งเงินขึ้นสูงที่ตื่นตะลึงได้เห็นว่าเขาส่งเงินนำแร่โลหะจำนวนเล็กน้อยมาให้ความร้อน เติมสารลับจำนวนหนึ่งลงไป และด้วยแสงวาวพร้อมเสียงระเบิด แร่โลหะก็แปรสภาพเป็นก้อนทองคำแท้ได้

บันทึกร่วมสมัยพรรณนาถึงชายผู้มีเสน่ห์ดึงดูดเหลือล้นที่มักจะพูดเป็นนัยถึงภูมิปัญญาลับที่สั่งสมมาจากวัยเยาว์ในดินแดนตะวันออก แสลงกลับ ณ เกาะไซปรัสอันไกลโพ้น เขากล่าวว่าเขาต้องการเพียงเวลาเท่านั้น เพื่อทำให้กระบวนการนี้สัมฤทธิ์ผลในระดับที่ใหญ่พอจะแก้ไขวิกฤตงบประมาณของเมืองได้

ต้องใช้เวลามากแค่ไหน

เกือบ 8 ปี เขากล่าว

ในระหว่างนั้น แน่นอนว่ามามูญญายังคงใช้ชีวิตอย่างหรูหราฟุ่มเฟือยด้วยเงินงบประมาณของเมือง เหล่าขุนนางต่างพาครอบครัวตบเท้าเข้ามาในห้องรับรองของเขา ฝันว่าลูกสาวของตนจะได้แต่งงานกับชายผู้สามารถเนรมิตทองคำได้ มามูญญางานเลี้ยงสุดเหวี่ยงราวกับอยู่ใน ค.ศ. 1599 คฤหาสน์ของเขากลายเป็นจุดศูนย์กลางวัฒนธรรมกินเลี้ยงของเมือง บรรดาเจ้าหน้าที่ระดับสูงของเมืองพยายามอย่างหนักเพื่อเอาใจเขา หากมีท่าที่ไม่เห็นด้วยกับวิถีชีวิตสุดฟุ่มเฟือยของเขาแม้เพียงเล็กน้อย มามูญญาก็จะเดือดดาลและขู่ว่าจะย้ายไปเข้ากับเมืองคู่แข่งของเวนิสแทน

นั่นทำให้พวกเขาอยู่ในโอวาทต่อไป

เขาได้รับข้อเสนอไม่เคยขาด แกรนด์ดยุกแห่งทัสคานียื่นข้อเสนอ

เพื่อดึงตัวเขาไปร่วมงาน เช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่ระดับสูงของเมืองปาตัว ที่เป็นคู่ปรับเก่าบนแผ่นดินใหญ่ของเวนิส พระสันตะปาปาที่ทรงพยายาม โน้มน้าวมาบุญญาให้ไปโรม ไม่มีใครในเวนิสล้างขัดข้อกับชายชาวไซปรัส ผู้ลึกลับ...ลองจินตนาการถึงการเป็นคนที่ทำให้เวนิสขาดโอกาสกอบกู้ ความรุ่งโรจน์ดูสิ

เรื่องราวซึ่งบรรยายไว้ในงานชิ้นเอกเล่มหนา เขียนโดยเกรเต เดอ ฟรานเชสโก (Greta De Francesco) ใน ค.ศ. 1939 ชื่อ *The Power of the Charlatan* เผยให้เห็นชายคนหนึ่งซึ่งประเมินเหยื่อ ของตนได้อย่างทะลุปรุโปร่ง¹ ชนชั้นสูงของเวนิสไม่อาจละทิ้งความฝัน ถึงอำนาจและความรุ่งเรืองระดับโลกได้ พวกเขาถูกเลี้ยงดูมาให้เชื่อว่า มันเป็นโชคชะตาที่เมืองของตนจะปกครองทะเลเมดิเตอร์เรเนียน และยืนอยู่บนจุดสูงสุดของความมั่งคั่งและอำนาจของโลกตะวันตก โลกที่พวกเขารู้จักจะมีความหมายก็ต่อเมื่อเวนิสเป็นผู้นำ ดังที่เคยเป็น มานานหลายศตวรรษ

มาบุญญาหาประโยชน์จากความฝันนั้นอย่างไรความปรานี เขา ทำให้มันมีความหมายเดียวกันกับการสนับสนุนตัวเอง และเนื่องจาก อุตลักษณ์ของพวกเขาผูกติดอยู่กับความฝันนั้น ผู้สนับสนุนมาบุญญา ในวุฒิสภาก็ทำเกินเลยไปมากเพื่อที่จะปกป้องเขา มาบุญญาใช้จิตวิทยา ยุยงตูล่อล่อให้พวกนั้นเชื่อว่าการปกป้องเขาหมายถึงการปกป้องมัน ซึ่งก็คือความฝันในการฟื้นคืนอำนาจและความรุ่งโรจน์ของเวนิส

เขาพาคนเหล่านั้นไปสู่การเดินทางอันน่ามหัศจรรย์โดยไม่ต้อง โน้มน้าวอะไรเลย เพราะพวกเขายากเชื่ออยู่แล้ว พวกเขาจึงโน้มน้าว ตัวเองได้

นี่เป็นหนังสือเกี่ยวกับบุคคลสาธารณะผู้มีพรสวรรค์ในการชักจูง กลุ่มคนให้ไว้วางใจในตัวพวกเขา แล้วก็ใช้ความไว้วางใจดังกล่าวแสวงหา

ผลประโยชน์จากผู้คนเหล่านั้นโดยไม่ต้องบีบบังคับอย่างโจ่งแจ้ง คนกลุ่มแรกในความเห็นของเราคือพวกจอมลวงโลก ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อคือเป้าหมายของพวกเขา ซึ่งมักจะหลงไว้ใจจอมลวงโลกจนหมดใจถึงขั้นกลายเป็นผู้มีส่วนร่วมในการเอารัดเอาเปรียบตัวเองอย่างกระตือรือร้น

การหลอกลวงเป็นปรากฏการณ์ที่มีมาช้านาน และเทคนิคที่จอมลวงโลกผู้เปี่ยมพรสวรรค์ที่สุดใช้ในทุกวันนี้ก็ไม่ต่างจากเทคนิคที่มาจากยุคโบราณที่เหล่าขุนนางของเวนิสเลย แต่กระนั้น แม้ว่าเทคนิคจะไม่แตกต่างกัน แต่บริบทที่จอมลวงโลกใช้ประกอบกลลวงของตัวเองนั้นได้แปรเปลี่ยนไปอย่างสิ้นเชิง

ในศตวรรษที่ 21 เหล่าจอมลวงโลกเข้าถึงเป้าหมายหรือเหยื่อได้มากกว่าที่เคยเป็นมาในอดีต บางรายอาศัยโทรศัพท์ส่งคำโฆษณาชวนเชื่อของตัวเองเข้าถึงบ้านของเป้าหมาย แต่เทคโนโลยีใหม่ๆ ก็เอื้อให้เกิดกลลวงในรูปแบบดิจิทัล แพร่กระจายได้รวดเร็ว ขยายวงกว้างได้ง่าย และมีศักยภาพขยายขอบเขตไปทั่วโลกได้ พวกเขาใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีใหม่ๆ ในรูปแบบใหม่ๆ เพื่อพุ่งเป้าไปยังเป้าหมายจำนวนมากขึ้น พร้อมกับคำโฆษณาชวนเชื่อที่หลากหลายยิ่งกว่าที่เคยเป็นไปได้ในประวัติศาสตร์

ความหลากหลายนั้นชวนให้สับสนอย่างแท้จริง ในบทที่ 2 เราจะได้เห็นวิธีการที่จอมลวงโลกใจกล้ำรายหนึ่งพุ่งเป้าไปยังบรรดาคุณแม่ชนชั้นกลางในอิสตันบูลโดยเชิดชูความฝันถึงชีวิตชนบทอันเรียบง่ายของตุรกี ในบทที่ 5 เราจะได้พบกับจอมลวงโลกผู้ออกแบบแคมเปญทางการตลาดแบบดิจิทัลให้เข้าถึงกลุ่มคนที่กำลังคิดฆ่าตัวตายโดยเฉพาะ คุณอาจไม่เคยคาดคิดว่าชาวเมืองจำนวนมากในตุรกีจะโยยหาวิถีเกษตรกรรมอันเรียบง่ายในอดีต คุณอาจไม่เคยนึกฝันว่าคนที่คิดฆ่าตัวตายก็อาจกลายเป็นเป้าของการแสวงหาประโยชน์ได้ แต่ในโลกนี้มันักตมตุนมากมายที่มองเห็นคนเหล่านี้เป็นช่องว่างใน

ตลาด แล้วสร้างกลวิธีนำเสนอที่ทำให้ตัวเองมีผู้ติดตามอย่างถาวรหัว
พร้อมทำเงินหลายล้านเหรียญ

ศาสตร์การหลงโลกเคยเป็นเพียงเรื่องขายขอบของสังคม แต่
ตอนนี้กำลังเคลื่อนเข้าสู่จุดศูนย์กลาง ใน ค.ศ. 2025 จอมหลงโลก
จำนวนมหาศาลราวกับคลื่นสึนามิถาโถมเข้าสู่กรุงวอชิงตัน เข้าควบคุม
สถาบันการปกครองของชาติมหาอำนาจหนึ่งเดียวของโลก การทำความเข้าใจศาสตร์การหลงโลกเป็นเรื่องเร่งด่วนอย่างที่ไม่เคยเป็นมาก่อน

ไม่เพียงแต่ฝั่งอุปทานของการหลงโลกเท่านั้นที่ถูกพลิกโฉมใน
ศตวรรษที่ 21 หากแต่เทคโนโลยีเดียวกันที่ทำให้เล็งกลุ่มเป้าหมาย
ได้ง่ายขึ้นยังทำให้เป้าหมายเหล่านั้นโดดเดี่ยวทางสังคมมากขึ้น ส่งผล
ให้พวกเขาเปราะบางยิ่งขึ้นเพราะขาดสายสัมพันธ์ทางสังคม ที่อาจ
ช่วยปกป้องพวกเขาจากบรรดาจอมหลงโลกได้ ใน ค.ศ. 2023 กรม
การแพทย์แห่งสหรัฐอเมริกาออกประกาศเตือนว่าการแพร่ระบาดของ
ความเหงาและความโดดเดี่ยวทางสังคมกำลังนำไปสู่ความถดถอย
อย่างรุนแรงในทุกตัวชี้วัดด้านสุขภาวะทางสังคม รายงานดังกล่าว
ตั้งข้อสังเกตว่า “จาก ค.ศ. 2003 - 2020 คนหนุ่มสาวใช้เวลาโดยเฉลี่ย
กับเพื่อนแบบพบหน้ากันลดลงเกือบ 70 เปอร์เซ็นต์”² ในรายงาน
ยังแสดงหลักฐานว่าการใช้เทคโนโลยีเพิ่มขึ้นเพื่อเป็นสื่อกลางความ
สัมพันธ์ทางสังคม “เข้ามาแทนที่ปฏิสัมพันธ์แบบพบหน้า ผูกขาด
ความสนใจของเรา ลดคุณภาพการมีปฏิสัมพันธ์ของเรา และแม้กระทั่ง
บั่นทอนการเห็นคุณค่าในตัวเองของเรา” ซึ่งอาจ “นำไปสู่ความเหงา
ภาวะกลัวตกกระแสร¹ ความขัดแย้งที่มากขึ้น และการเชื่อมโยงทาง
สังคมที่ลดลง”³

¹ Fear of Missing Out (FOMO) คือ ภาวะที่มีความวิตกกังวลว่าคนอื่นกำลังมี
ประสบการณ์หรือได้รับข้อมูลที่ดีกว่าเรา จนทำให้รู้สึกไม่มั่นคงและกลัวถูกตัดขาดจากสังคม

นี่เป็นสาขาการวิจัยที่ยังคงพัฒนาอยู่ แต่ในหลายเรื่องราวของจอมลวงโลกที่เรากำลังจะพูดถึงนี้ ดูเหมือนความโดดเด่นเดียวทางสังคมจะมีบทบาทสำคัญในการเปิดช่องให้เหยื่อถูกเอารัดเอาเปรียบ เราจะได้พบกับผู้อพยพผู้โดดเด่นซึ่งถูกตัดขาดจากสายสัมพันธ์ทางสังคมที่บ้านเกิด และถูกห้อมล้อมตามหน้าร้านหลอกเอาเงินไปหลายพันเหรียญ เหล่าคริสเตียนผู้มีจิตศรัทธาแต่ถูกตัดขาดจากชุมชนโบสถ์ในท้องถิ่นและกลายเป็นเหยื่อของนักเทศน์ทางโทรทัศน์จอมเจ้าเล่ห์ผู้เร่ขายพระกิตติคุณแห่งความมั่งคั่งอันไร้สาระ และกลุ่มผู้สนับสนุนทรมานหลายพันคนที่เลือกใช้ความผูกพันในจินตนาการของชุมชนลัทธิคิวอะนอน (QAnon) มาแทนสายสัมพันธ์ในท้องถิ่นของตัวเองที่ขาดหายไป

ผู้คนที่โดดเด่นทางสังคมเป็นเป้าหมายชั้นดีสำหรับจอมลวงโลก และจอมลวงโลกก็มีความสามารถพิเศษอย่างน่าประหลาดในการเปลี่ยนผู้ที่โดดเด่นทางสังคมให้กลายเป็นศัตรูตัวร้ายที่สุดของตัวเอง แต่ทำได้อย่างไร มันคืออะไรกันแน่ที่ทำให้ผู้คนเปราะบางจนตกเป็นเหยื่อเช่นนี้

ในบทแรก เราจะพูดถึงวิธีที่จอมลวงโลกค้นพบวิธีเจาะเข้าไปในความฝันของผู้คน พวกเขาค้นพบความเชื่อสำคัญที่กลุ่มคนยึดถือสุดหัวใจ และทำให้คนเหล่านั้นไว้วางใจโดยสนับสนุนความเชื่อเหล่านั้นด้วยความกระตือรือร้นและมีเสน่ห์ดึงดูด มานูญญารู้ว่าเหล่าขุนนางแห่งเวนิสอยากเชื่อเหลือเกินว่าจะสามารถกอบกู้อำนาจและความรุ่งโรจน์ของเมืองคืนมาได้ ดังนั้นเขาจึงวางสถานะตัวเองว่าเป็นเพียงคนเดียวที่สามารถทำได้ เหล่าขุนนางแห่งเวนิสต้องการเชื่อในความฝันนั้น ดังนั้นพวกเขาจึงต้องการเชื่อในตัวเขา

ในยุคสมัยก่อนหน้านี้ ก่อนที่เทคโนโลยีจะทำให้การเล็งเป้าหมายรายบุคคลตามความฝันเฉพาะตัวนั้นง่ายขึ้น จอมลวงโลกต้องจำกัดตัวเองอยู่แค่ไม่กี่กลวิธีที่ลองใช้แล้วได้ผลจริง และพิสูจน์แล้วว่าสามารถ

สร้างแรงดึงดูดได้ในวงกว้าง คำว่า *Charlatan* (จอมหลวงโลก) ตกทอดมาถึงเราจากประเทศอิตาลีในศตวรรษที่ 17 ซึ่งเป็นยุคที่ *Ciarlatani* หรือแปลคร่าว ๆ ได้ว่า “คนขี้โม้” มากเล่ห์มักเดินทางไปตามเมืองต่าง ๆ เพื่อเร่ขายยาเวทมนตร์รักษาโรคที่ไม่มีหมอคนใดรักษาได้ เมื่อเวลาผ่านไปหลายศตวรรษ นักต้มตุ๋นในลักษณะคล้ายกันก็เริ่มมีมากขึ้นตามสถานที่ต่าง ๆ มากมาย โดยส่วนใหญ่ตำนานที่เล่ากันมาจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับพ่อค้าน้ำมันงูผู้ตระเวนขายสินค้าไปทั่วดินแดนตะวันตกยุคอาบอย และบอกเล่าเรื่องราวเหลือเชื่อเกี่ยวกับพลังในการรักษาของยาปรุงสุดน่าสงสัยที่พวกเขาเร่ขาย

อันที่จริง จอมหลวงโลกเกือบทุกรายไม่สามารถเล็งเป้ารายบุคคลได้ จนกระทั่งเมื่อไม่นานมานี้ ดังนั้นพวกเขาจึงต้องมีความเชี่ยวชาญหลายด้านที่สามารถดึงดูดคนได้ในวงกว้าง ผู้คนมักฝันถึงการร่ำรวยขึ้นมาแบบทันทีทันใดเสมอ และฝันถึงการได้สุขภาพที่ดีกลับคืนมาเช่นกัน ซึ่งการหลอกลวงเรื่องพื้นฐานที่สุดเหล่านี้วนเวียนอยู่ในศาสตร์การหลวงโลกมายาวนานไม่เคยหายไปไหน และอย่างที่เรจะได้เห็นว่าการกลโกงเหล่านี้ก็ยังนิยมใช้เป็นฉากหน้าในแผนการของจอมหลวงโลกแห่งศตวรรษที่ 21

แต่ทุกวันนี้ อัลกอริทึมการสืบค้นซึ่งควบคุมโดยปัญญาประดิษฐ์หรือเอไอ ทำให้เจาะเข้าไปในความผันหลากหลายประเภทได้ง่ายขึ้น อาทิ ความผันถึงการมีชีวิตคู่อันสมบูรณ์แบบกับคนรัก ความผันถึงการมีสายสัมพันธ์เหนือจักรวาลกับทวยเทพ ความผันถึงการเอาชนะความตาย ความผันถึงการเติบโตทางจิตวิญญาณและชุมชนอันไร้ความขัดแย้ง ความผันถึงการสมานฉันท์ทางเชื้อชาติ หรือในทางกลับกันก็ผันถึงความบริสุทธิ์ทางเชื้อชาติ ความผันถึงการได้เชื่อมโยงกับผืนดินเกษตรกรรมของชาติ และความผันที่จะหลุดพ้นจากระบบเงินตราโดยสิ้นเชิง

ความฝันเหล่านี้มีความเฉพาะกลุ่มเกินกว่าที่จอมลวงโลกยุคก่อนจะเล็งเป้าหมายได้ จะไปหาคนที่มีความฝันแบบเดียวกันจำนวนมากพอให้หลอกใช้เพื่อหาประโยชน์ได้อย่างไร แต่เทคโนโลยีสมัยใหม่แก้ปัญหานี้ได้ ซึ่งส่งผลหลายประการ และหนึ่งในนั้นคือก่อให้เกิดยุคทองของการลวงโลก ซึ่งไม่ว่าคุณจะมีคุณสมบัติแบบไหน ไม่ว่ามันจะให้ความรู้สึกลึกลับซับซ้อนเพียงใด ก็สามารถกลายเป็นจุดอ่อนให้จอมลวงโลกผู้เก่งกาจใช้แสวงหาประโยชน์จากคุณได้

จอมลวงโลกยุคใหม่ใช้เทคนิคเดียวกับที่พ่อค้าที่ไม่ใช่เมื่อหลายศตวรรษก่อน พวกเขาแสวงหาประโยชน์จากจุดอ่อนในกระบวนการรับรู้ของมนุษย์อย่างที่ว่าค่าน้ำมนต์ในยุคความบอยใช้ พวกเขาได้รับความไว้วางใจจากเป้าหมาย ใช้ความกระตือรือร้นและเสน่ห์ดึงดูดสนับสนุนความฝันของเหยื่ออย่างซ้ำซ้อนเพื่อชักจูงและควบคุม จากนั้นก็หาประโยชน์จากเป้าหมาย และเป้าหมายก็หลงกลครั้งแล้วครั้งเล่า ไม่ต่างจากในอดีตเลย

อย่างไรก็ตาม จอมลวงโลกในปัจจุบันสามารถก่อความเสียหายได้กว้างกว่าเดิมมาก

ในไม่ช้า จอมลวงโลกนับไม่ถ้วนจะสามารถเล็งเป้าหมายได้เป็นรายบุคคล ยูวาล ฮารารี (Yuval Harari) นักประวัติศาสตร์แย้งว่าเอไอรูปแบบใหม่จะทำให้ไม่ว่าใครก็สามารถสร้าง “ความใกล้ชิดในหมู่คนจำนวนมาก” ได้ โดยตอนนี้บอตคอมพิวเตอร์สามารถรับบทเป็นเพื่อนที่ไวใจได้ ที่ปรึกษา และบาทหลวงได้อย่างมั่นใจ⁴ อินเทอร์เน็ตทำให้การลวงโลกเข้าสู่โลกดิจิทัล โซเชียลมีเดียทำให้มันเป็นกระแส และเอไอกำลังทำให้การลวงโลกขยายวงกว้างขึ้นในแบบที่ไม่เคยเป็นมาก่อน ทุกวันนี้จอมลวงโลกที่ประสบความสำเร็จที่สุดบางรายได้ดำเนินการในระดับโลกแล้ว และเอไอก็กำลังสร้างเงื่อนไขให้คนจำนวนมากเข้ามาร่วมวงด้วย

การมาถึงของจอมลงโลกเอไอเป็นบทสรุปเชิงตรรกะของแนวโน้มต่างๆ ที่ดำเนินมาหลายทศวรรษ ตลอดช่วงสามทศวรรษแรกของศตวรรษนี้ จอมลงโลกได้ครอบครองเครื่องมือที่ทำให้พรมแดนและภูมิศาสตร์ไร้ความหมาย ไขกลไกของระบบทุนนิยมสอดแนม (Surveillance Capitalism) แห่งศตวรรษที่ 21 ในทางเลวร้ายที่สุด⁵ กลุ่มเหยื่อที่เป็นไปได้ของพวกเขาจึงเพิ่มขึ้นจากเดิมที่พ่อค้าซีโม้คนหนึ่งอาจรวบรวมคนได้เพียงไม่กี่สิบคนให้มาลงหน้ากล่องสนุ่ของเขาในวันตลาดนัด กลายเป็นคนหลายพันล้านซึ่งกระจายตัวอยู่ทั่วโลก

พลังของเทคโนโลยีดิจิทัลที่จอมลงโลกครอบครองอยู่ในปัจจุบัน กอปรกับการเปลี่ยนแปลงไปสู่ชีวิตที่ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมส่วนใหญ่อยู่บนโลกออนไลน์ ได้สร้างสภาพแวดล้อมในอุดมคติสำหรับจอมลงโลกในการดำเนินการ แทนที่จะต้องพึ่งพาแก่นเรื่องที่ใช้กันในสากลไม่ก็อย่าง เช่น ยาที่รักษาได้ทุกโรคในศตวรรษที่ 13 ในอิตาลีหรือในยุคความบอยของอเมริกัน ตอนนี้งบรดาจอมลงโลกมีความเชี่ยวชาญในการเติมเต็ม หรือแสร้งว่าสามารถเติมเต็มความฝันต่างๆ ซึ่งตั้งอยู่บนความต้องการของมนุษย์ที่มีอยู่มากมายหลายรูปแบบ นี้ได้ผลเพราะความฝันที่จอมลงโลกนำมาแสวงหาประโยชน์ต่างมีรากฐานมาจากสิ่งที่ทุกคนต้องการ นั่นคือสุขภาพ ความมั่งคั่ง ความรัก ความปลอดภัย และการเชื่อมโยง

ตามคำนิยาม จอมลงโลกคือผู้ที่เอารัดเอาเปรียบผู้อื่น พวกเขา มีความเชี่ยวชาญในการโน้มน้าวผู้คนให้ทำในสิ่งที่ขัดผลประโยชน์ของตัวเอง นี่ทำให้เป้าหมายตกอยู่ในสถานะที่ขัดแย้งกันอย่างประหลาด กล่าวคือพวกเขาเป็นเหยื่อผู้ยินดีที่ตกเป็นเหยื่อ เป็นเหยื่อซึ่งลงเอยกลายเป็นหนึ่งในผู้สนับสนุนและผู้คอยปกป้องจอมลงโลกสุดชีวิต และทำหน้าที่เป็นผู้นำในการมองหาเป้าหมายใหม่ๆ ให้จอมลงโลกด้วย ทั้งหมดนี้เกิดขึ้นทั้งที่สิ่งที่จอมลงโลกพูดนั้นหากอยู่ในบริบท

ทั่วไปจะฟังดูน่าเชื่อถือยิ่ง เช่น การอ้างว่ามีเอกลักษณ์ที่สามารถเข้าถึงความรู้ที่เป็นความลับ พลังอำนาจพิเศษ และข้อมูลลับในแบบที่ปกติแล้วจะทำให้สัญญาณเตือนภัยในหัวของคุณดัง จอมลวงโลกจะโน้มน้าวเป้าหมายให้ดำเนินมาตรการสุดโต่งเป็นประจำ เช่น ให้ตัดสัมพันธ์กับครอบครัวอันเป็นที่รัก ให้หลบหนีกับคนที่พวกเขาไม่เคยคิดฝันว่าจะหลบหนีด้วย และแน่นอน มอบเงินทั้งหมดของพวกเขาให้แก่จอมลวงโลก

คนเราเชื่อคนง่ายขนาดนี้ได้อย่างไร พวกเขาเสียรู้โดยสิ้นเชิงขนาดนี้ได้อย่างไร

นี่คือคำถามที่เราได้รับอยู่เสมอในช่วงที่ศึกษาเกี่ยวกับจอมลวงโลกซึ่งคุณจะได้อ่านในหน้าถัดไป คำถามเหล่านี้ไม่ได้แสดงความเห็นนอกเหนือใจเท่าไรนัก เมื่อได้ยินเรื่องราวของจอมลวงโลกสักคน ตามสัญชาตญาณแรกแล้ว เกือบทุกคนจะไม่ค่อยสนใจไยดีเหยื่อของจอมลวงโลกนัก

พวกเขามีเป้าหมายต้องไม่ใช่คนฉลาดมากนัก หรือบางทีพวกเขาอาจไม่มีการศึกษาที่ดี ภาพที่มักเกิดขึ้นในหัวงคิดคือภาพของคนที่ไม่เก่งกว่า จนกว่า มีการศึกษาน้อยกว่า เรียบง่ายกว่า บางทีพวกเขาอาจโลภมากเกินไปหรือเปราะบางเกินไป หรือแค่เขาเกินไป บางทีพวกเขาอาจจะขาดครอบครัว เพื่อนฝูง หรือชุมชนที่คอยปกป้องพวกเขาจากการเข้าหาของจอมลวงโลก บางทีอาจจะเป็นเรื่องของความรักที่ไม่ได้รับการตอบสนอง การสูญเสียบุคคลอันเป็นที่รัก วิกฤตทางจิตวิญญาณ หรือความทุกข์เรื่องเงินที่ทำให้พวกเขากลายเป็นเหยื่ออันโอชะของคนไร้ศีลธรรมที่ฉลาดกว่าพวกเขา ไม่ว่าเพราะอะไร เราก็อยากจะเชื่อว่าพวกเขามีอะไรบางอย่างผิดปกติ

แต่นั้นไม่ถูกต้อง ลองคิดถึงเหยื่อของจอมลวงโลกผู้โอ้อวดที่สุดบางคนในศตวรรษ เช่น เอลิซาเบท โฮล์มส์ (Elizabeth Holmes)

แห่งบริษัทเธรานอส (Theranos) ซึ่งเป็นบริษัทที่หลอกลวงเรื่องการตรวจเลือด หรือเบอร์นี แมดอฟฟ์ (Bernie Madoff) นักการเงินผู้หลอกลวงเรื่องการลงทุนและสร้างความเสียหายให้แก่นักลงทุนมูลค่าหลายพันล้าน ไม่มีใครเรียกเหยื่อของพวกเขาว่าโง่หรืออ่อนต่อโลกได้เลย โยล์มส์หลอกบรรดาหัวหน้าผู้มีชื่อเสียงที่สุดในอเมริกา โดยดึงบุคคลอย่างอดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศแห่งสหรัฐฯ เฮนรี คิสซิงเจอร์ (Henry Kissinger) และจอร์จ ชูลต์ซ์ (George Shultz) พร้อมด้วยบรรดาคนสำคัญในกลุ่มอดีตนายพลสี่ดาว อดีตสมาชิกคณะรัฐมนตรีระดับสูง และสุดยอดผู้บริหารด้านสาธารณสุขให้มานั่งในคณะกรรมการบริษัทของเธอ ส่วนเบอร์นี แมดอฟฟ์ก็หลอกต้มทุกคนไล่ตั้งแต่มูลนิธิการกุศลของสตีเวน สปีลเบิร์ก (Steven Spielberg) ไปจนถึงเควิน เบคอน (Kevin Bacon) รวมทั้งเอลี วีเซล (Elie Wiesel) ผู้ได้รับรางวัลโนเบลสาขาสันติภาพ

สิ่งที่คนรวยและมีอำนาจผู้ตกหลุมพรางจอมลวงโลกเหล่านี้มีเหมือนกันกับเหยื่อที่พบเห็นได้ทุกวันคือคนทั้งสองกลุ่มมีความต้องการ ความต้องการที่แตกต่างกัน ความต้องการตามปกติ ความต้องการที่ถูกต้องตามกฎหมาย และความต้องการเหล่านั้นก็แสดงตัวออกมาผ่านความต้องการที่ฝังลึกและไม่เคยจางหาย เป็นความปรารถนาประเภทที่จะขับเคลื่อนให้คุณหล่อหลอมอัตลักษณ์ของคุณ หรือแท้จริงแล้วอาจเรียกได้ว่าทั้งชีวิตของคุณให้ดำเนินไปโดยมีมันเป็นศูนย์กลาง เราเรียกความปรารถนาเบื้องลึกเหล่านั้นว่า “ความฝัน”

การมีความฝันคือมนุษย์ ซึ่งขีดความสามารถของมนุษย์ในการมีความฝันนั้นไม่มีที่สิ้นสุด ใครก็ตามที่เคยเจ็บป่วยยอมเคยฝันถึงสุขภาพที่ดี ใครก็ตามที่เคยอกหักยอมเคยฝันถึงความรัก ใครก็ตามที่เคยจนยอมเคยฝันถึงความมั่งคั่ง และใครก็ตามที่เคยเหงายอมเคยฝันถึงการมีปฏิสัมพันธ์

ในบทแรก เราจะลงรายละเอียดสำคัญเกี่ยวกับกลไกเฉพาะที่จอมลงโลกใช้เพื่อหาประโยชน์กับความฝันของผู้คน ไม่ว่าฝันเหล่านั้นจะเป็นอะไรก็ตาม เราจะเห็นว่าพวกเขาทำกับความฝันของเราเหมือนเป็นจุดอ่อนที่พวกเขาสามารถแสวงหากำไรได้ เราจะเห็นว่าอคติทางความคิดที่พบเห็นได้ทั่วไปบางอย่างนั้นเปิดช่องให้จอมลงโลกเข้ามาเอาเปรียบหรือมีอำนาจเหนือเป้าหมายของพวกเขาอย่างไร

ในบทต่อไป เราจะศึกษาเรื่องราวของจอมลงโลกยุคปัจจุบัน ผู้ประสบความสำเร็จอย่างสูง 24 คน พวกเขามาจากทั่วโลก แสวงหาประโยชน์จากคนรวยและคนจน คนหนุ่มสาวและคนแก่ ผู้ชายและผู้หญิง นักบวชและฆราวาส

แนวทางของเราคือการเลือกจอมลงโลกจากหลากหลายแวดวงจากภูมิศาสตร์และอายุที่แตกต่างกันซึ่งหลอกใช้ความฝันทุกประเภทอย่างแข็งขัน เราจะพาคุณไปพบกับจอมลงโลกจากประเทศที่ร่ำรวยและยากจน จอมลงโลกผู้พุ่งเป้าไปยังคนไม่รู้หนังสือและดอกเตอร์ จอมลงโลกที่ทุกคนเคยได้ยินชื่อ และจอมลงโลกที่ไม่เคยมีใครรู้จัก หรือแม้กระทั่งจอมลงโลกที่รวมกลุ่มกันร่วมมือหลอกลวงพวกเดียวกันเอง

แต่ก็ไม่พ้นที่คนเหล่านี้ส่วนใหญ่จะเป็นจอมลงโลกที่เรื่องราวชวนเชื่อของพวกเขาไม่ดึงดูดคุณ และคุณจะตระหนักได้ทันทีว่าเรื่องราวของพวกเขาคือคำลวงหรือการต้มตุ๋นหลอกใช้ เรื่องน่าตกใจเรื่องหนึ่งที่เราพบเป็นประจำเมื่อเขียนรายงานเรื่องราวเหล่านี้คือ สำหรับคนนอกกลุ่มเป้าหมายของจอมลงโลก เรื่องราวชวนเชื่อของพวกเขา มักฟังดูผิดปกติไปเสียหมด ปัญหาไม่ใช่การมองเห็นจอมลงโลกที่กำลังแสวงหาประโยชน์จากคนอื่น แต่ส่วนที่ยากคือการมองเห็นจอมลงโลกที่กำลังหลอกลวงคุณ

ถ้าเราเขียนหนังสือเล่มนี้ได้ดี ก็จะมีจอมลงโลกอย่างน้อย

หนึ่งคนที่คุณอาจเคยหลงเชื่อ หรือบางทีเราอาจเขียนเกี่ยวกับจอม
 ลวงโลกที่เคยหลอกคุณมาแล้วด้วยซ้ำ ถ้าเป็นเช่นนั้น บางทีการเห็น
 เรื่องราวของผู้ที่เคยทำให้คุณทุกข์ทรมานพร้อมกับเรื่องราวของจอม
 ลวงโลกคนอื่นอีกมากมายที่อาจทำให้คุณหัวเราะได้นั้นจะช่วยให้คุณ
 เห็นเขาหรือเธอในมุมมองใหม่

เราเขียนหนังสือเล่มนี้เพื่อเรียกร้องให้ผู้คนหันมาสนใจเกี่ยวกับ
 การหลอกลวงและชักใยรูปแบบใหม่ที่ไม่ค่อยเข้ากับหมวดหมู่แบบเดิมๆ
 ที่เราใช้พูดถึงเรื่องการหลอกลวง จอมลวงโลกไม่ใช่แค่มีจฉฉหรือ
 คนชักใยอย่างพวกที่อยู่เบื้องหลังสายโทรศัพท์อัตโนมัติที่พยายาม
 ขโมยข้อมูลตัวตนของคุณอย่างที่คุณอาจเคยรับสายอยู่บ่อยครั้ง แต่
 จอมลวงโลกคือบุคคลสาธารณะที่ขาข้างหนึ่งอยู่ในโลกที่ตรงไปตรงมา
 และถูกกฎหมาย แต่ในขณะเดียวกันก็พยายามสร้างเรื่องหลอกลวง
 เพื่อแสวงหาประโยชน์ไปด้วย

เราจะได้พบกับจอมลวงโลกผู้ควบคุมอาณาจักรพันล้านเหรียญ
 แต่แสร้งว่าเป็นโยคีผู้เคร่งครัดและไม่มีทรัพย์สินใดในครอบครอง
 จอมลวงโลกผู้โน้มน้าวคนตุรกีหลายล้านคนให้ลงทุนเงินที่เก็บออม
 มาตลอดชีวิตในฟาร์มดิจิทัล จอมลวงโลกผู้หลอกลวงผู้ชมโทรทัศน์
 ช่วงกลางวันในอเมริกาให้ซื้อวิตามินเสริมไร้ค่า และจอมลวงโลก
 คนอื่นๆ ที่โน้มน้าวให้เป้าหมายของพวกเขาเชื่อว่าหนทางเดียวที่จะได้
 ขึ้นสวรรค์คือต้องมอบเงินทั้งหมดที่มีให้แก่พวกเขา เราจะได้พบกับ
 จอมลวงโลกมากมายจากหลากหลายแวดวง ท้ายที่สุดแล้ว คุณจะเริ่ม
 สงสัยอย่างที่เราสงสัยว่าไม่มีใครปลอดภัยเลย

รัฐบาล มหาวิทยาลัย โรงพยาบาล กองทัพ โบสถ์ บริษัท
 และสื่อต่างๆ กำลังล้มเหลวอย่างยับเยินในการปกป้องกลุ่มคนเปราะบาง
 จากจอมลวงโลก แต่นั่นก็ไม่น่าประหลาดใจนัก เพราะจอมลวงโลก
 เคลื่อนไหวด้วยความเร็วแบบอิเล็กทรอนิกส์ ในขณะที่สถาบันต่างๆ

ซึ่งควรจะจัดการกับพวกเขากลับทำงานด้วยความเร็วแบบราชการ สถาบันเหล่านี้ขึ้นอย่างหนักในการประสานความร่วมมือกันในระดับสากล และโดยพื้นฐานแล้วยังสับสนอย่างยิ่งกับปัญหาการควบคุมการแสวงหาประโยชน์ในรูปแบบที่ทำให้เหยื่อกลายเป็นผู้สนับสนุนอย่างกระตือรือร้นให้กับพวกคนโกงที่กำลังเอาเปรียบตัวเองอยู่ เมื่อการแสวงหาประโยชน์ไม่ได้มีการใช้ทั้งความรุนแรงและการบีบบังคับโจ่งแจ้ง กลไกตามปกติของเราในการต่อสู้กับมันจึงชะงักและหยุดทำงาน และเรื่องนี้ก็อยู่ในการคำนวณของจอมลวงโลกแล้วเช่นกัน

เราเขียนหนังสือเล่มนี้เพราะเราตระหนักว่า การมองให้ออกว่าใครคือจอมลวงโลกที่กำลังแสวงหาประโยชน์จากความฝันของคุณได้กลายเป็นทักษะการเอาตัวรอดที่สำคัญสำหรับศตวรรษที่ 21 ถึงเวลาที่จะเรียกศาสตร์การลวงโลกว่าเป็นภัยร้ายแรงของยุคเรา เพราะคุณไม่สามารถแก้ปัญหาได้หาก你不เริ่มจัดการกับปัญหา และคุณจะไม่สามารถเริ่มจัดการกับปัญหาได้หาก你不ตั้งชื่อเรียกให้มันก่อน

แน่นอนว่ามามูญญาไม่ได้มีเคล็ดลับใดๆ ในการแปรแร่โลหะให้เป็นทองคำ

ในการสาธิตที่เขาทำแล้วเกิดแสงวาบ เสียงดัง และก้อนทองคำเป็นเพียงความว่องไวของกลการใช้มือ เป็นกลอุบายเดียวกันกับที่นักมายากลใช้เล่นในงานเลี้ยงวันเกิดของเด็กๆ ในปัจจุบัน ซึ่งเป็นกลวิธีที่มามูญญาศึกษาอย่างละเอียดถี่ถ้วนยิ่งกว่าศาสตร์การเล่นแร่แปรธาตุ ก่อนเสียชีวิตไม่นาน มามูญญาสารภาพว่าเขาซ่อนก้อนทองคำนั้นไว้ในแขนเสื้อและปล่อยมันออกมาขณะที่ผู้ชมกำลังตะลึงพรึงเพริดและพุ่งความสนใจไปที่การระเบิดของสารเคมีซึ่งไม่ได้มีอะไรเกี่ยวข้องกับเลย

ใน ค.ศ. 1590 หลังจากพลาดกำหนดเส้นตายที่ชาวเวนิสตั้งไว้ให้เขาแสดงความคืบหน้าครั้งแล้วครั้งเล่า มามูญญาเริ่มเห็นสัญญาณไม่ดีจึงรีบหนีไปยังเมืองอื่น เขาเขียนจดหมายถึงกษัตริย์แห่งฝรั่งเศสเพื่อเสนอตัวรับใช้แต่ถูกปฏิเสธ เขาเก็บตัวเงียบเขียนบอญากับครอบครัวขุนนางครอบครัวหนึ่งในเมืองปาตัวระยะหนึ่งจนกระทั่งร่ำรวยขึ้นมาในเมืองมิลาน ซึ่งในเวลานั้นดยุกวิลเฮล์มที่ห้าแห่งแคว้นบาวาเรียกำลังเผชิญภาวะล้มละลายจนสิ้นเนื้อประดาตัว ท่านดยุกซึ่งผู้คนในยุคเดียวกันมองว่าโง่งงไม่อาจต่อกรกับมามูญญาได้เลย และมามูญญาก็เอาชนะใจเขาได้แทบจะทันที ด้วยความตื่นตกใจ กลุ่มขุนนางชาวบาวาเรียจึงบุกเข้าควบคุมตัวหนุ่มไซปรัสผู้นี้ในคืนหนึ่ง สอปปากคำเขา கேนให้เขาสารภาพ และประหารเขาก่อนที่ท่านดยุกจะเข้าแทรกแซงได้

เรื่องราวของมามูญญาฟังดูไกลตัว แต่เมื่อมองย้อนกลับไปที่ศตวรรษที่ 16 เราจะเห็นองค์ประกอบทั้งหมดในศิลปะการหลงโลกโมเดลธุรกิจพื้นฐานของจอมลวงโลกทุกคนโดยหลักแล้วเหมือนกัน เช่นเดียวกับมามูญญา พวกเขาระบุได้ถึง*ความฝัน* ซึ่งเป็นความคิดอันแสนสำคัญสำหรับบางคนจนทำให้พวกเขาทนไม่ได้หากมันถูกตั้งคำถาม และจอมลวงโลกก็สนับสนุนมันอย่างมั่นใจและน่าเชื่อถือด้วยคารมคมคาย พวกเขาสนับสนุนมันเสียจนผู้คนที่มีความฝันเดียวกันนั้นอดไม่ได้ที่จะเชื่อในตัวจอมลวงโลก จนถึงจุดที่ความเชื่อมั่นในความฝันนั้นผสมปนเปกับความเชื่อมั่นในตัวจอมลวงโลก จนกระทั่งสองสิ่งนั้นดูเหมือนไม่สามารถแยกออกจากกันได้

มามูญญาไม่เคยจงใจหลอ่ลวงขุนนางแห่งเวนิสให้ทำอะไร เขาไม่ต้องการเช่นนั้นเลย เขาแค่สนับสนุนความฝันถึงความมั่งคั่งและความรุ่งโรจน์ของพวกเขา และสร้างภาพให้ตัวเองเป็นกุญแจสำคัญที่จะทำให้มันเป็นจริงได้ หลังจากนั้น เขาก็ไม่จำเป็นต้องร้องขอ

Charlatans

คำยกย่องสรรเสริญ ปราสาทราชวัง หรือลูกสาวของพวกเขา เพราะ
พวกเขาเรียงแถวกันเข้ามาเสนอสิ่งเหล่านั้นให้มามูญญาเอง